

DOMNULUI PREȘEDINTE AL ROMÂNIEI TRAIAN BĂSESCU

Domnule Președinte,

Opinia publică responsabilă din România, de la cetățeni simpli la cercetători științifici, istorici, scriitori, oameni de artă și de știință, reprezentanți ai societăților civice și cultural-patriotice au luat act cu îngrijorare de recentul demers de legiferare a dezmembrării integrității instituției Arhivelor Naționale prin votarea în Camera Deputaților a Parlamentului României a legii de restituire a arhivelor confesionale către creatorul lor. Este vorba de arhivele luate de la creator în perioada comunistă, încercându-se repararea unei nedreptăți și neținându-se cont că de fapt se face o nedreptate și mai mai mare față de cetățean și față de viitorul consolidării noastre naționale.

Stă mărturie, în acest sens, tradiția arhivistică românească, modul cum s-a format însăși instituția Arhivelor Naționale. Astfel, când la 23 iulie 1864 domnitorul Alexandru Ioan Cuza semna legea pentru concentrarea tuturor actelor "monastirilor pământene", acte

de interes public, în Arhivele Generale ale Statului, se afirma că se face aceasta pentru sigura lor conservare și pentru folosirea lor practică, măsură deja aplicată prin legiuirea din 1841 de a se aduna aceste acte ale mănăstirilor și care au fost administrate de o "Comisiune documentală", comisie contopită în 1862 cu Arhivele Generale ale Statului. Așadar, generația preunionistă și cea unionistă și-au asumat responsabilitatea față de viitorul și consolidarea națiunii lor și nu se cunoaște ca mănăstirile respective să fi răspuns cu dușmănie față de acest act de accedere a Principatelor românești la modernitate. Mai mult chiar, după răsturnarea lui Cuza, guvernele ulterioare, regii cei glorioși care au realizat Independența și Marea Unire nu s-au gândit să retrocedeze mănăstirilor arhivele și nici sfintele mănăstiri românești nu au dat dovadă de dușmănie față de stat ca să le ceară înapoi, locul de depozitare și importantul lor destin cultural și științific era de necontestat. Când în martie 1865 Adunarea Electivă a României vota legea pentru predarea la Arhivele Statului a arhivelor mănăstirilor așa-zise brâncovenești, 99 de deputați au votat pentru, 8 contra și 2 s-au abținut. Și prin Legea pentru organizarea Arhivelor Statului din 1925 se prevedea primirea spre păstrare în Arhivele Statului a actelor civile, bisericești și militare, chiar actele de stare civilă ale Familiei Regale (nimeni nu era mai presus de interesul național), acte mai vechi de 30 de ani și care nu mai erau necesare administrației curente a acestor autorități

— spunea legea. Care ar fi fost, aşadar, destinul cultural şi ştiinţific al României fără aceste documente puse la dispoziţia unor mari oameni de cultură români precum Iorga, Hurmuzaki, Bogdan ş.a. ?

Domnule preşedinte, soluţia dezmembrării unei instituţii de bază a statului român, cu documente de o valoare inestimabilă şi unicate, care urmează să fie dispersate în sute şi sute de centre extrem de nesigure, duce la periclitarea drepturilor cetăţeanului, mai ales că se face o discriminare între cetăţeni prin această cedare pe criterii anume, fapt care încalcă în mod clar Constituţia României. Situaţia de acum peste o jumătate de secol, de la preluarea lor, este acum alta, sute de parohii care au creat atunci arhive pentru comunitatea lor azi nu mai există, comunităţile aparţin altui cult. Evident că nu se pot priva membrii comunităţilor respective de trecutul strămoşilor lor. Neconstituţional este şi faptul că nu s-au consultat Bisericile româneşti, specialiştii, oamenii de cultură şi întreaga societate, deoarece este vorba de o problemă majoră, de mare interes naţional.

Ne întrebăm atunci care este viitorul României fără memoria ei istorică şi culturală?

De aceea, domnule Preşedinte al României, **vă solicităm să nu promulgaţi această lege şi să o returnaţi Parlamentului şi dezbaterii publice româneşti**, până nu este prea târziu în declanşarea unui pas care va avea consecinţe ireparabile pentru patrimonial

național. Constituția României vă cere să apărați acest patrimoniu, care slujește și va sluji mereu cetățeanul român, fără discriminare etnică și confesională, cultura și știința națională și a Europei și, implicit, prosperitatea și consolidarea națională.

Cu deosebit respect,

Acad. Prof. Emil Buzo, președinte Filială, Academia Română
Acad. prof. Trau Aroș

Acad. prof. Marin Porumb

Prof. dr. Nicolae EDBOIN, membru corespondent al Academiei Române

Prof. univ. Dumitru PROTASE, membru de onoare al Academiei Române

Prof. univ. dr. Andea Avram, Univ. Babeș-Bolyai, Cluj Napoca

Prof. univ. dr. Bujor Dăncoreanu, Academia de Muzică "G. Dima" Cluj Napoca

Prof. univ. dr. Ioan Bolovan, Cluj Napoca

Hurel Răduțiu, istoric, Cluj Napoca

Prof. univ. dr. ADAM MARE, președinte Academie de Muzică

Prof. univ. dr. Liviu Pop, șef de catedră "G. Dima" Cluj Napoca

Nicolae Căciubeanu, scriitor, Cluj Napoca

Dr. C. I. Susana Hudea, Institut de Ist. "George Barițiu" din Cluj Napoca.

Țigotus, pictor, Cluj Napoca

Cubleru Constantin, scriitor, Cluj Napoca

Doinea Căteș meritează Căteș Cluj Napoca

I. Răduțiu istoric Cluj Napoca

Mureșanu, prof. univ. Cluj Napoca

Vistariu, prof. univ. Cluj Napoca

Dr. Gelu Neamtu, cercetător științific, istoric, Cluj Napoca.

Ion Talos, prof. univ. dr. Cluj

Prof. dr. Florenț MARIAN - membru cl. Napoca Vărnă

prof. dr. Ovidiu Băntăș, scriitor Cluj Napoca

Dr. Dumitru Suciu, cercetător la Institutul de Istorie

George Barițiu

Marcel Bădăraș - prof. univ. Cluj Napoca

5.

Acad. Horia Colan, viceprezident al CRIFST
al Acad. Rom.

prof. univ. dr. Ion Ardelean - Universitatea Tehnică Cluj

IRINA PETRAS, scriitoare, președinte Filialei Cluj - USR Jf
Petru Pranti, scriitor, 545

prof. univ. Nicolae Borșan, director al Institutului de istorie ecleziastică
a Universității "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca - N. Borșan

prof. univ. dr. Todor Iliescu, istoric, UBB, TUD

prof. univ. dr. Sorin S. Pop, istoric, Universitatea de Științe
Acad. Camil Mînzaru.

SORIN CRĂCIUN, scriitor, jurnalist Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. ing. Barbu Ioan Bălan, președintele
Federației Naționale a Românilor Persecutați Etnic
"Pro Memoria 1940-1945", Cluj-Napoca

SIMIAN TODITA - istoric. Cluj-Napoca S. Todor

Prof. univ. dr. Gheorghe Petru (Zărnianu) Jf

Dr. Ionel VITIC

Dr. Ioan Lăcătușu, istoric, Sfântu Ștefan, Jf. Covasna

Marcel Mureșanu, poet, Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. Negoiță Leptoiu, Critic de artă,
Cluj-Napoca

Artist plastic dr. Nimmescu Horea. U.A.D. Cluj-N.

